

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf. II. 510/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben 2009. november 25. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. június 23. napján kihirdetett 8.B. 1559/2008/15. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A bíróság a járművezetéstől eltiltást a „B” kategóriás közúti járművek vezetésére korlátozza.

Egyebekben az elsőfokú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali visszaélés büntetében (Btk. 225. §) és ezért őt összesen 90 000 forint pénzbüntetésre ítélte. A megyei bíróság vádlottat az ellene a Btk. 188. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő és büntetendő ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségének vádja alól felmentette. A bíróság egyben megállapította, hogy vádlott elkövette az ittas vezetés szabálysértését és ezért őt összesen 1 év időtartamra eltiltotta a járművezetéstől. Rendelkezett az eltiltás időtartamában a 2008. július hó 4. napjától eltelt idő beszámításáról valamint a bűnügyi költségről. Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a hivatali visszaélés büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában történő felmentés, valamint a megállapított szabálysértési szankció enyhítése érdekében. A védő írásban is indokolt fellebbezésében azt az álláspontját fejtette ki, hogy jelen ügyben a vádlott büntetőjogi felelősségét nem lehetett volna megállapítani. A hivatali visszaélés védett jogi tárgya ugyanis a hivatalos szervek, és hivatalos személyek törvényes és szabályszerű működésébe vetett bizalom, amely jelen ügyben nem sérült. A hivatali helyzettel egyéb módon történő visszaélés, mint elkövetési magatartás lényegében a hivatali helyzetből a feladat ellátásából eredő jogok rendeltetésellenes gyakorlását, tekintélyből eredő befolyás, más függő helyzetének személyes célokra történő kihasználását jelenti. Ilyenkor nem történik kötelességszegés, hatáskör túllépés, a hivatali eljárás formailag törvényes. A hivatali bűncselekmény

megállapításának feltétele, hogy a kötelességszegés vagy a jogosultság önkényes gyakorlása közvetlen hatással legyen a hivatalos személy közfeladatot ellátó tevékenységére, sértse vagy veszélyeztesse az állami szerv működésének rendjét illetve a törvényességbe vetett közbizalmat. A hivatali helyzettel egyéb módon történő visszaélés körébe olyan magatartások vonhatóak csak, amelyek a hivatalos minőséghez fűződő jogosítványoknak a társadalmi rendeltetésükkel ellentétes gyakorlásában öltenek testet. A vádlott a vele szemben fogatosított közúti ellenőrzés során nem volt olyan helyzetben, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök irányában hivatali helyzetével visszaéljen. Hivatali helyzetével így nem is élt vissza és ezzel összefüggésben jogtalan előnyt szerezni sem kívánt.

Kifejtette továbbá a védő, hogy az ittas járművezetés kapcsán alkalmazott 1 éves járművezetéstől eltiltás indokolatlanul szigorú, ugyanis az elkövetés körülményeiből, az elkövető személyiségéből nem vonható le olyan következtetés, hogy az elkövetőnek a közlekedésben járművezetőként való részvétele a közlekedés biztonságát, mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné. Még abban az esetben is, ha a bíróság indokoltnak tartaná az eltiltást az eltiltás időtartamának maximális időtartamban való meghatározása mindenképpen súlyos, ezért annak mértéke csökkentését, illetőleg „B” kategóriájú jogosítvánnyal vezethető járművekre történő korlátozását indítványozta.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A bejelentett fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, az általa megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csupán kisebb hiányosságban szenved a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja alapján. Az ítélőtábla ezért a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást azzal egészíti ki, hogy a vádlott igen enyhe fokú alkoholos befolyásoltsága oly mértékben jelentéktelen volt, hogy az értékelhetően nem érintette a biztonságos vezetésre való képességét.

Az így kiegészített tényállás már minden megalapozott és a másodfokú bíróság az ítéletét a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a kiegészített tényállás alapján bírálta felül.

Helyesen utalt a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség arra, hogy a bíróság a bírói gyakorlat szerint az igen enyhe fokú alkoholos befolyásoltság esetén maga dönti el, hogy a befolyásoltság foka olyan mértékben jelentéktelen-e, hogy az értékelhetően érinti, vagy nem érinti a biztonságos vezetésre való képességet. Ebből következően annak eldöntése, hogy az ittas járművezetés vétsége, vagy az ittas járművezetés szabálysértés megállapításának van-e helye, a mérlegelés körében hozott döntés, ami még megalapozatlanság esetén sem változtatható meg. (BJD.9001, BH 2004.98.) A mérlegelés

eredményét azonban szükséges a tényállásban is rögzíteni, amit az ítélet tábla az iratok alapján pótol.

Nem látott lehetőséget az ítélet tábla a hivatali visszaélés büntette kapcsán megállapított tényállás megváltoztatására sem, ugyanis az elsőfokú bíróság mérlegelés eredményeként megállapított tényállása megalapozott. Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységéről a közvetlenül észlelt és meghallgatott tanúk vallomása alapján döntött és arról okszerűen számot adott, és megalapozott tényállást rögzített, amely megalapozott tényállás felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban lehetőség nincsen. A vádlottal szemben intézkedő törzssászlós tanú, valamint rendőr törzsőrmester tanúk egybehangzóan állították, hogy a vádlott rendőr mivoltára, a kollegiális viszonyra hivatkozott szóban és igazolványát is felmutatva. Erre tekintettel kérte, hogy a rendőri intézkedéstől vele szemben tekintsenek el. Az elsőfokú bíróság a hivatali visszaélés büntette vonatkozásában okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a hivatali visszaélés büntettének jogi indokolása is helytálló. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hivatali helyzettel egyéb módon történő visszaélés elkövetési magatartását valósította meg a vádlott. A vádlott által megvalósított magatartás sérti a rendőr által képviselt állami szerv törvényességébe vetett közbizalmat, mert az olyan magatartás, amely a hivatalos minőséghez fűződő jogosítványoknak a társadalmi rendeltetésükkel ellentétes gyakorlásában öltött testet.

Helyesen állapította meg az első fokozott bíróság, hogy a vádlott az ittas vezetés szabálysértését elkövette és emiatt helyesen alkalmazott járművezetéstől eltiltás jogkövetkezményt. A járművezetéstől eltiltást azonban a cselekmény konkrét súlyához illetőleg az elkövető személyére, az elkövetőnek a közlekedés biztonságára jelentett veszélyhez képest indokolt volt korlátozni részben a közúti járművek vezetésére, és azon belül is a „B” kategóriájú jogosítványokkal vezethető járművek körére.

A hivatali visszaélés büntette miatt alkalmazott pénzbüntetés enyhítésére törvényes lehetőség nem volt, ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel az irányadó alanyi és tárgyi büntetékiszabási körülményeket, azokat számuknak és nyomatékuknak megfelelően értékelte. Helyesen döntött úgy, amikor a kifogástalan szakmai előéletű vádlott esetében az enyhítő rendelkezések alkalmazásával pénzbüntetés kiszabását is elegendőnek tartotta.

Mindezek alapján a Debreceni Ítélet tábla a Be. 372. § (1) bekezdésére utalásra a megyei bíróság ítéletét a jelzett körben megváltoztatta, míg egyéb túlnyomórészt helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helyben hagyta.

Debrecen, 2009. november 25.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk.
tanácsstagi előadó

Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja

Záradék:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 8.B.1559/2008/15. számú ítélete 2009. november 25. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2009. november 25.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő